

Este de două ori în săptămână: Joi și Duminică; era când va pretinde importanța materială, va săi de trei sau de patru ori în săptămână.

Prețurile de prenumerațiune pentru Austria:	
pe anu întregu	9 fl. v. a.
„ dimetate de anu	4 „ „ „
„ patraciu	2 „ „ „
pentru România și străinătate:	
„ anu întregu	12 fl.
„ dimetate de anu	6 „ „ „

ALBINA.

Prenumeratiuni se facu la toti dd. corespondinti ai nostri, si de-adreptulu la Redactiune Alte-Postgasse Nr. 1. unde sunt a se adresa si corespondentiile, ce privescu Redactiunea, administratiunea sau speditiunea; date vor fi nefrancate, nu se vor primi; era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anucle si alte comunicatiuni de interesu privatu — se raspunde cate 7 cr. de linia; repetirile se facu cu pretiu scadiutu. Pretiuu timbrului cate 30 cr. pent. una data se antecipa.

Pesta, 3/15 ciresieriu 1870.

Sectiunile dietei ungueresci desbatu cu energia proieptulu de lege pentru organizarea municipieloru, de unde se vede catu de multa tiene guvernulu a-lu ave gat'a anca in sesiunea acest'a. Liberalii unguri, desi condemna acestu proieptu, totusi nu-si dau multa truda a impedecea reesirea lui. —

La noi, candu sunt alegeri dietali, partitele se cam toca un'a pre alt'a, si este mai vertosu partit'a guvernamentala ce conducatori ei dau de cauza ca n'o potu tiene in frene; vedi bine ca e incrediuta in spriginulu oficiosu. In Romania s'a introdusu altu obicei. Acolo, fiindu ca nu se batu partitele, apoi le bate guvernulu, trimitiendu din temnitie cati-va telhari, mai nisce omeni de pe strate sci. Nemtiulu din Viena, e cu totulu de altu gustu in asta privintia. Se intereseza de alegeri, vr'e se reesa partit'a sa, dar nu-i place a lesvolta insusi ceva activitate extraordinaria. Astu-feliu, trebuindu in Viena nisce comitete electorali nemtiesci ca se faca pregatirile, abia si abia se potura compune. Nu se gasiau omeni cari se voiesca a fi membri. —

Relatiunile intre Roma si Frantia sunt incordate, mai vertosu de candu se incheia desbaterea generala a supr'a infalibilitatei, denegandu-se cuventulu multoru oratori ce se inscriesera.

Pre semne Frantia a speratu multu de la elocintia episcopiloru sei, contrari infalibilitatei, si acum si vede sperantia nemnicita.

Curtea papala, la tote acestea, face si race.

Este numai ministrulu de esterne alu Italiei carele ilu silesce pre cardinalulu Antonelli se-si intrerumpa ta-erea.

Ministrulu, interpelatu de unadi in parlamentu in privintia conciliului, raspunde ca despre acea parte n'are se fie nici o tema, de era ce statulu si-are legile sale, ce le va sci sustiené.

Acum Antonelli pregatesce o nota catra poterile catolice, prin carea voiesce se combata nu mai scimu ce afirmatiune din acea declaratiune e ministrulu facuta in parlamentu. —

In Italia se vorbesce despre bande noue de ale rescolatiloru. Acum si Austria au luat din parte-si mesurile necesarie ca aceste bande se nu navalésca pe teritoriulu ei la Istri'a. —

Curtile legiutorie ale Spaniei, si cu densele tier'a intréga, se agita forte pentru alegerea de rege. Sunt cari se temu ca aceste agitatiuni potu se aiba si urmari nefavorabile pentru ordinea publica. Pentru linisirea acestor'a, Prim declarã reprezentantiloru ca guvernulu a facutu tote despusetiunile necesarie pentru a sustiené ordinea buna.

Regin'a Isabel'a a abdisu oficialminte de tronulu Spaniei. Abdicerea era déjà unu actu tardiu si de prisosu. Multe de acestea facu unii monarhi. —

Guvernulu Rusiei, pentru a consolidã si mai tare centralismulu statului, are de cugetu se asiedie in Petropole metropoli'a romano-catolica. Totu odata functiunile si atributele metropolitulu se vor mai sporu cu ceva din partea statulu, pentru ca si credinciosiloru se li se para mutarea plausibila.

Bulgarii mai spéra de a se poté impacã cu patriarculu grecescu. Pre candu unii staruescu la patriarcatu pentru acest'a impacare, pre atunci altii intetiescu la guvernulu turcescu a se esecutã fermanulu. Ambe aceste actiuni nationale se facu in contielegere.

MISSIONEA ROMANIEI.

Europ'a n'are nici o natiune, care se ne intréca pre noi romanii in privintia unitatei nostre limbistice, topografice si de aspiratiuni.

Aci ja ce puterea nostra de vietã, si garanti'a venitorului nostru.

Déca se intempla si la noi, ca la alte natiuni, ca din candu in candu succede unoru omeni de rea credintia a sfiasã contielegerea cea dintre noi, omeni cari n'au o valóre positiva, si de aceea ambitiunea personala li impinge a cercã sfiasari, ca in tulbure se amagésca lumea a crede ca sunt si densii ceva, — amagitii inse se descépta curundu, condemna pre machinatori, si unitatea aspiratiuniloru nostre se afirma de nou c'o voce si mai chiara.

Contrarii nemului romanescu ovedu acest'a cu durere. Densii, cari se acceptau a se impartu pre averea nostra ca pre o caducitate, sunt superati ca, in locu se morimu rapede, noi ne intramam cu fatorii ce ni dau cele mai mari indreptatiri la unu venitoriu ferice.

Dar totusi nu si-au pusu sperantia in cuiu. Desi in privintia politica, noi suntemu impartiti intre felurite poteri, si nicairu nu rebelamu in contra statulu ce ne domnesce, ne multiamimu, ilu sustienemu, totusi contrariiloru nu li se pare acest'a de ajunsu. Densii, prin diplomatia, prin literatura, prin vietia sociala, pre unde numai ajungu, respandescu urgia in contra nostra, ca astu-feliu moralmente se ne ucida in ochii Europei, numele nostru se-lu facu nume de batjocura.

De aci urmeza ca veri unu actu nationalu romanescu, numai rare ori scapa nebatjocoritu de lumea mare, si anca mai rare ori poté scapa necondemnatu de prejudetiele ei.

Vorbesce diutrisii interesulu ce l'au la caducitate. Pe omulu preocupatu de interese, nu-lu poti convinge si nu ti-lu poti face amicu prin argumentele logice, ale politiceii intiepte, ori prin compliminte.

Ce facu romanii in acesta situatiune? Cei de prin tierile romanesci egemonisate, s'au dedatu a-si cunosce contrarii, nu multu li pasa de insultele lor, ma anca se bucura une ori, era suaturile loru nici odata nu le primescu.

Cu totutu altminte facu cei din Romania. Ei credu ca se impaca cu cei mari contrari de prin diplomatia, déca li facu concessiuni prin a mai slabu din sentiulu nationalu, din liber'ate, candu si candu a mai schimbã si guvernulu de dragulu strainiloru.

Tare se amagescu fratii nostri din Romania libera!

Prin acesta procedura numai ce se impedecea progresulu natiunei nostre, carea de dupa caracterulu fisiologicu alu ei, nu se poté desvoltã de catu in libertate, dandu cursu liberu si albia larga sentieminteloru nationali.

Pe contrarii nu ni-i impaca cu concessiuni. Pre densii i-ar poté impacã numai mórtea nostra. Acolo tientescu. Astadi ni ceru un'a, mane alt'a, pana in fine se ajunga a ni cere vietia. Sunt omeni cari, vediendu-se despoiatu de tote, si dau bucurosu vietia cãci li se pare povóra.

Nu este bine ca fratii nostri din Romania s'o mai duca asiã.

A schimbã unu guvernulu dupa altulu, care de care mai nenationalu, a dissolve o camera dupa alt'a pentru a influentiã alegerile prin batãi si ucideri, cum fece guvernulu de acum, la Ploiesci si Pitesci,

— ast'a nu poté se fie calea prosperitatei nationali!

Partitele Romaniei gonésca dintre sine cotele si ambitiunile personali, pentru a nu avé de catu ambitiunea lucrulu positivu ce-lu facu intru interesulu nationalu. Au abusatu déjà pre lungu timpulu de paciintia natiunei

Astadi se blaméza o partita, mane alt'a. Asia lucra influentiile contrariiloru voindu a le blamá pre tote, si pre ruinele lor a-si; serbã triumfulu candu nici un'a nu va mai fi capace a guvernã.

Sfiasarea lor, e puntulu de radiemu alu contrariiloru, cari, — cu acesta sfiasare preocupu in contra nostra si pre amicii nostri.

Uniti, si cu fapte nationali positive, ni vom desamagi amicii, pe Frantia etc., cu cari vom poté paralisa érasu machinatiunile contrariiloru. Numai asia paralizarea e cu potintia.

Spre acesta unire se cere ca fie-care romanu intiehginte, la urn'a de votare séu in publicitate se lovésca amaru in celu ce nu vr'e binele tierii, nu vr'e se se unésca sub stindardulu acestui bine. Se lovésca, fie chiar cu abnegatiune, ca cu pretiulu acestui devotamentu scurtu poté intemeia prosperitatea durabila a tierii sale. Romania ca statulu se fericesce.

Acésta intarire, interna si esterna, a Romaniei ca statulu, este neapertu necesaria pentru ca dens'a se póta respunde la pretensiunile nationali ce le fórma romanii de pretotindenia ca natiune, sperandu implinirea lor de la Romania.

Aceste pretensiuni sunt de cultura, natiunei. Sub acestu raportu, acceptãmu ca Romania se devina unu sóre, ale caruia radié se incaldiésca si se lumineze pre toti romanii de prin tierile vecine. Cu acestu chipu, politic'a Romaniei in venitoriu se se naltie a ajunge identificarea cu o politica a romanismulu.

Asia intielegemu noi missiunea Romaniei, dar spre asta direptiune ne constringu si cercustantiile, déca e se ni asecurãm existintia si integritatea nationala.

Óre calea catra acesta missiune nu va remané unu pium desiderium?

Parintii nostri de secle totu pia desideria au produsu si totu necadiuri au patitu. Am potutu invetiã din patitele lor. Ar fi lassitate a mai innultu pia desideria, — cautã se ne apucãm de lucru cu energia. Totu ce ni s'ar pune in contra, de la palatu pana la ultimulu primariu de comuna inclusive, trebuie isbitu fora crutiare. Fie-care romanu fie unu ostasiu pentru missiunea natiunei, — ca nici in lantru nici in afóra contrariulu se nu mai cuteze a face siéga si a aruncã batjocura pre numele romanescu.

Dupa sinodulu archidiecesanu transilvanu.

Sinodulu nostru archidiecesanu, aseceptatu cu mare doru a trecutulu, si astadi fiesce cine dintre noi, se intréba, cari sunt rezultatele acestui Sinodu?

Obiectele pertraptande ale acestui Sinodu le cunosceamu inca din cerculariulu archiepiscopescu de sub Nr. cons 18. Obiectele indicate in acela cerculariu ar fi pretinsu fiesce unu timpulu mai indelungatu, ca asié se se póta tote acelea pertraptã de dupa meritulu lor; cu tote acestea inse s'a facutu si in acele dile putine totu ce s'a potutu, si membrii sinodali au petrecutu totu timpulu sub deurgerea sinodulu, in cea mai incordata activitate. De interesulu celu mai mare alu sinodulu se tinea cunoscerã ratiociniulu sumeloru si a realitatiloru, de cari

dispune astadi clerulu nostru gr. or. archidiecesanu, statorirea bugetulu si alegerea membriloru in sinódele: strinsu bisericescu, scolariu si epitropescu.

In catu pentru averea in bani si realitati, marturisimu ca acesta avere in proportiune cu lipsele nostre colosale si numeroase, face o avere mica si neinsemnata; inse in comparatiune cu sórtea nostra cea apesata, mai considerandu inea, ca abia numai inaintu cu ani doudieci, clerulu era atãta de seracu, in catu nu avea nici barem unu seminaru pentru alumnii ce se pregatiau la preotia, era starea finantiala ni era asié-dicendu de desperatu; considerandu tote acestea, netrecondu apoi cu vederea nici pe unu momentu imprejurarile fatale de cari au fostu bantuita biseric'a si clerulu, trebuie se marturisimu, ca mie'a nostra avere, de care dispunemu astadi in bani si realitati, ni indreptatiesce negresitu la sperantiile cele mai frumóse de unu viitoriu mai bunu, si ni dà cea mai secura garantiã, ca unu poporu credinciosu ce nu scie desperã nici in midiloculu celoru mai grele fortunã, condusu — desi prin cele mai spumóse valuri — de unu parinte intieptu si energicu precum e Esc. Sa mitropolitulu nu pere, nu poté peri.

Onoratulu publicu cetitoru va mai sci si acésta, ca regimulu politicu ni-a datu inea in anulu trecutulu sub administratiunea nostra fundurile, pe cari pana aci le administrã acel'a-si; era epitropia nostra archidiecesana, carea a chivernisitu de cati-va ani in coci averea clerulu, si-a implinitu cu scumpetate missiunea, pentru carea sinodulu s'a vediatu motivatu a-i esprime multumita, si in semnu de recunoscentia a-i votã o mica remuneratiune.

Acu inea ceva, in privintia alegeri membriloru consistoriali in senatele prementionate pe intregulu sinodu. Inaintu de a procedu la alegere, s'a tineru mai multe conferentie in cari se incinsera si unele dispute agere.

Erã adeca vorba: daca óre cumularea oficiiloru in consistoriu, mai poté fi suferita si pe viitoriu, ori ba? séu cu alte cuvinte: daca oficiulu unu senatoru bisericescu salarisatu cu 1200 fl. mai poté fi compatibilu inea si cu alto oficie? — dupa cum a fostu pana acum'a, candu unu senatoru consistorialu avea o remuneratiune atãtu de marginita in catu me gendiu a o mai aminti aci. Pentru compatibilitatea cumularii oficiiloru luptã D. Protopopu, profesor si Directoru I. Hanea, cu multa elocutia, dar n'avu norocirea a fi spriginutu, cãci membrii sinodali cu o pré neinsemnata esceptiune — combateau din tote poterile cu unu felu de animositate cumularea, si asié dupa ce s'a decisu ca cumularea oficiiloru salarisate e incompatibila, se alésara in siedintia din 27 Maiu in senatulu strinsu bisericescu urmatorii membri: Protosingelulu Nic. Popea, Protopopii: Ioanu Panovici, Petru Badila, Vasil. Piposiu si profesorulu Z. Boiu; onorari, Protopopii: I. Ratiu (din Hatiegu) si I. Metianu (din Zernesci.) Totu in acésta siedintia s'a denumitu N. Popea de Vicariu generalu alu archidiecesei, ce'a ce sinodulu a primitu cu placere intre aplause entusiastice, ca semnu, ca acésta denumire a fostu cea mai bine nimerita. In siedintia din 28 Maiu s'a alesu in senatulu scolariu: Nicol. Gactanu, ca referinte salarisatu, era onorari: Elia Maceariu, Dr. Mesiot'a, N. Cristea, Dr. Il. Puscarin si Sava Popovici Barciãnu.

Totu in acésta siedintia s'au alesu in senatulu epitropescu: Ioanu Hanea, I. Arsenie (din Gur'a riului) Const. Stezaru, Dr. I. Nemesiu, Dr. Racuciu si Petru Rose'a.

Acu dara dupa ce avem senatele mentionate alese, nu ni remane alta de catu a urã intregulu consistoriu taria, si perseverantia in conducerea sarcineloru grele; si daca ni-ar fi permisu am pófti membriloru acestoru senate, inea si concordia, cea mai cordiala, si cea mai fratiésca contielegere chiar si atunci candu intre dloru s'ar affã din candu in candu si unele divergentie de opiniiuni.

Dee scriu, ca intre membrii senatelor noastre nici umbra de vanitati personale, — ce dorere, astadi jóca de mare rola in lume — se nu se ivésca ca candu, ca asiá acesti alesi ai sinodului, se fia unu auguru bunu de unu viitoru fericitu, si intru tóte se ni fia pentru cleru si poporu unu modelu de cele stralucite esemple de virtuti!

De la Diet'a Ungariei.

Siedinti'a casei represent. din 11 Iunie.

Dupa anunierea petitiunilor incurse se trece la ordinea dilei, a careia obiectu e desbateru specialu a sup'ra proiectulu de lege referitoriu la drumulu de feru *Esseg-Sissek*.

E. *Ivanka* doresce ca se se cladésca o linia de la *Gradiska-Nóva* preste *Brood* si *Verpole* catra *Mitrovitz*.

M. *Kraljevics* dice se se traga o linia secundaria de la *Mercidorf* la *Pakrac*, afirmandu ca ar fi de lipsa acést'a fiindu giurulu acel'a fertilu in tóta privint'a, se róga dar pentru primirea emendamentulu seu.

E. *Zsedényi* e contra modificatiunei lui *Ivanka*, aretandu ca pre langa spesele mari ce se receru la cladirea liniei respective, mai anteu trebuie planulu bine studiatu, apoi recomandat u casei, si propune ca cas'a neci odata se nu ié la desbateru, precum neci nu s'a mai intemplat u, proiepte aduse de unu reprezentante a poporulu for'a fi planulu bine precutatu.

Contra modificatiunei lui *Ivanka* vorbesce si *Kerkápolyi*, ministrulu de finantia si votandu-se, cas'a primesce proiectulu recomandat u de comisiunea centrala.

Ministrulu presedinte *Andrássy* predá articlii de lege sanctionati de Maestatea sa, despre lucrurile la regularea fluviulu *Temisú* si a canalulu *Bega*; despre contributiunea de cupóne de la obligatiunile de desdaunare ale dieciuelei de vinetie; despre creditulu ulterioru pentru caletori'a Maiestatii Sale in orientu; despre modificatiunea legii referitoria la control'a detoriilor flotante de statu; despre stabilirea banilor de cortelu a ablegatiloru si alti articlii de lege privitori la amendóne parti a monarchiei.

Kerkápolyi predá proiectulu de lege ratu statulu cu societatea punctu tre catele pentru rescumperarea acesteia.

Szögyényi, referintele comisiunei centrale recomanda proiectulu de lege pentru calea ferata *Batazék-Dombóvár-Zakany*.

D. *Irányi* e contra primirii, pentru ca statulu se afla in stare miserabila finantiala; si apoi de la *Mohács* an'a merge o linia in josu si, precum intielege din reportulu referintelu, de la *Baja* catru *Theresiopolu* éra si se va cladi o linia, deci trei linii paralele ar fi superflue fatia cu starea finantiala a statulu, si ar stricá multu calei ferate *Alföld-Fiume*.

K. P. *Szatmáry* aréta ca acele 3 linii nu su paralele, afla nebasate ingrigirile lui *Irányi*.

Pentru propunerea lui *Irányi* se scóla M. *Jókai* si A. *Gabódy* éra ca contra vorbitori B. *Mariássy* si *Varady*.

Prin votare se primesce proiectulu de bas'a desbaterii speciale.

Mai tóti §§. documentulu de concessiune precum si proiectulu de lege se prinsen fora observare.

Urmédia proiectulu de lege pentru cladirea calei ferate *St.-Peter-Fiume*.

Si acést'a se primesce fora vre-o observare. Poimane va fi cetirea definitiva a amenduror proiectelor.

Siedinti'a casei reprezentantiloru din 13 Iunie.

La ordinea dilei e votarea definitiva a proiectelor referitorie la cladirea de cali ferate, cari primindu-se, se dispune transpunerea loru in cas'a magnatiloru.

Urma desbateru propunerii sectiunii II. in carea se recomanda ca la desbaterile comisiuniloru de cali ferate se partecipe si barbati de specialitate, si ca comisiunea pe langa raportulu seu se presente casei si opiniunea barbatiloru de specialitate ce au luat u parte la pertractari.

Daniclu *Irányi* ca amendamentu la acést'a propunere adauge ca comisiunea totodata se fie indetorata a ascultá si parere locuitoriloru seu reprezentantiloru din acele tienturi pe unde ar fi se se conduca lini'a ferata. Pentru scopulu acést'a comisiunea se publice oficialu celu putienu cu 10 zile nainte diu'a consultatoru comisiunali.

Gorove se opune primirii propunerii sectiunii II. si dechiara de suportulu amendamentulu lui *Irányi*, de óra-ce si asié e indreptatita comisiunea a cere parere omeniloru de specialitate.

La votare se respinge si propunerea comisiunei si amendamentulu lui *Irányi*.

Alt u obiectu ne mai fiindu de desbatutu, presedintele aredica siedinti'a.

Cernăuți in 10 Iunie 1870.

(Una datina boierésca, nenatiunala.) Căti-va ni-am pusu intrebarea in una óra de distra-geru: ce interesu potu avé boierii nostri, a luá parte d. e. la reuniunea de dare la semna de aicia, dupa ce acelu institutu, desi folositoriu, e institutu strainu? si in parte: ce interesu seu pasiune personala se fia aceea, ca chefulu ei de acum face spese enorme, primindu si omenindu totu ómeni straini, contrari notori ai Romanismulu? Asta intrebare ni-am mai repetit'o si neci una data nu ni-am potutu dá respunsu. De unu respunsu bine motivatu an fi inse cu atá'ta mai bucurosi, de óra-ce au vedutu, ca déca ai nostri se aréta intre membrii reuniunii aceleia, incepu a luá unu aeru galante si a face nisece spese, casi candu li-ar curge banii ca ap'a. Las' ca in diu'a de astadi nu mai voiescu se curga banii ca ap'a, dar apoi starea nóstra finantiala, adeca a majoritatii nóstre precumpenit'orie, de presentu nu se póte de-feliu numi favorit'oria; cáci suntemu in restantia cu dari publice si avem de solvit u detorii private contrase cu procinte fórtu mari, in cátu unii suntemu constrinsi a ni instrainá chiar moscovenirea parintésca.

Dara se luám u cadidulu, ca starea nóstra materiala ar fi fórtu favorabila. Neci atunci nu ni-ar fi iertatu a ni respici banii cu strainii, pentru ca insine avemu pré multe nevoi si neajunsuri de suplinitu. Cine nu vede, ca acum d. e. suferimu daune nereparabile diu' causa, ca n'avemu una gazeta politica locala scrisa in limb'a nóstra. D'apoi unde e academi'a romana de drepturi, unde e fundatiunea teatrala, unde e pensionatulu pentru crescerea fetelor, unde e reuniunea nóstra politica, etc. etc. Nime numi va opune, ca *Societatea nóstra pentru cultura si literaturu, si fundatiunea pumnulena* sunt acést'a an' facutu inca de totu pitichiu; cáci ce concurentia potu ele desvoltá cu cele 25 de reuniuni de binefacere si de cultura, ce le au strainii aici in tíera? Se cere alta miscare, alta jertfire, alta dreptiune in víeti'a nóstra romana, pentru ca se ni asigurám u existint'a si concurenti'a cu elementele eterogene din tíera si in fruntea acestei dreptiuni si miscari am dori se vedemu figurandu mai marcatu mai alesu pre boierii si pe preotii nostri. Aicia aducemu a minte si de Putna, care . . .

Camputu-lungu in 10 Iunie 1870.

(Situatiunea in ajunulu alegeriloru dietale din Bucovina. Apelu cátra nationali.)

Tóta lumea straina aici in tíera agitédia puternicu pentru alegerea dietala. Comitetele centrale si filiale ale nemtilor si poloniloru sunt in lucrare neadormita; conveniri si puneri la cale se peronda; programe si liste de candidati se facu si se punu in circulatiune; epistole preste epistole anbla in cóci si in colo; neci caletorii neci bani neci promisiuni nu se crúta: si tóte acestea pentru ce scopu ce atá'ta incordare din partea nemtilor si poloniloru intr' una tíera, unde sunt intr' una minoritate disparat'oria? Ce au a perde cei 5000 de poloni ai lui *Fischhof* aici in tíera, seu cele câte-va dieci de mii de nemti, in alu caror'a numeru intra si jidani, si cari s'au colonisatu din timpu in timpu si au devenitu „fi ai tíerei”? Póte diurnele celo bunisóre oc le capeta ablegati? Am fi pré simpluculi a o crede acést'a; cáci tendint'a principala a elementulu strainu a fostu si e a sterge fati'a romana a tíerii acést'eia, prin urmare, de a inlaturá seu a inadusi veri-ce semnu de víeti'a a romaniloru. O asiune binevenita pentru actiunea acést'a li se paro si acum, candu e vorb'a de rivisiunea constitutiunii. In iminele poloniloru Bucovin'a n'a incetatu a fi parte integrit'oria, adeca unu capitanatu alu Galitiei; acést'a ar deveni ea, strabatendu *Smolca* cu sistemulu lui de grupe, care e visulu de auru alu poloniloru bucovineni; polonulu inse in vehemint'a sa e mai netolerante si mai asupritoriu in privint'a celorlu ceterogeni nationali de cátu maghiarulu. De s'ar face dupa dorulu din inim'a polonulu, inim'a romanulu pana unane séra ar trebui se fia polóna.

Nemtii ar fi bucurosi se isbutésca cu fetulu lui *Gisara* de alegeri drepte la senatulu imperialu, adeca se germanisédia tóte institutiunile tíerii, centralisand'o cu Viena cátu se póte de strinsu.

Deci e invederatu, ca incordarile acestee straine se facu cu scopu si a nume in daun'a nóstra, a romaniloru, si ar fi pecatu neiertaveru, déca si de asta-data am fi totu atátu de neluatori a minte si de nelucrativi ca in rondurile treute. Acum, póte-cá ca neci una-data, se cade se ni absorbá actiunea politica cu totulu. Cautu se demastrám u lumii puterea nóstra de víeti'a aici in tíera si interesulu nostru comunu nationalu; se alegemu deci deputati cu inima romana.

Comitetulu nostru centralu din Cernăuti a compusu una lista de candidati; de aceea se ne tienemu strinsu, cáci aici candidatii s'au oblegatu cu cuventulu de onóre a sustiené in lucrurile loru dietale program'a nóstra nationala. Deci urmédia, ca in actiunea acést'a trebuie se ne lasám u de preteniele personale, ce le-am avé cu cutare nemptiu seu polonu, déca am bagá de séma, ca acolea ar fi damnóse scopulu alegeriloru nóstre nationali; ast'a o pre-tinde de la noi chiar disciplin'a de partita politica. Codirile, indosirile seu sfié'a de cutare seu cutare persóna cu influintia aici nu incapu, cáci ele ar degradá consciint'a si valórea nóstra politica. Ast'a fia disu mai alesu cu privire la capitani districtuali, cari desi in majoritatea loru nu sunt ómeni de ai nostri si ai doririloru nóstre, totusi li place a figurá de candidati, desi póte cá de nime invitati. Onórea, ce li se cuvine ca dirigatori ai statulu, nu li-o potemu detrage, dara totu asia e de chiaru, ca pusetiunea loru, nu li concede a se imbiá si a se impune de candidati, déca nu sunt cautati. Si apoi vedemu, ca ca asta-di sunt in mediloculu nostru, si ca mane dusi. *Caminschi*, ce ambitiuná a fi alesu, pare mi sein tienutulu *Storojinetiului*, petrece acum in fundulu *Galitiei*. Unu dintre densii au si pareri ciudate si false, despre noi si ale nóstre, desi petrecu între noi. A nume *Tustanovschi* socóte, ca limb'a romana nu e ajta, neci nu a ajunsu timpulu se fia intrebuintiata in corespondintiele oficióse scolare. De portarea necalificabila, despretiut'oria a unoru deputati de nationalitate germana si polona, dara aici in intinutulu nostru, se mani, in decursulu pertractariloru atingátorie de introducerea limbei romane in dieta, s'ar cadé sé nu ni mai aducemu a minte, cáci ni se saie perulu in verfulu capulu si ni rosiescu fetele.

Aradu, 1/13 Iunie 1870.

Constituirea noului Consistoriu diecesanu.

Pe bas'a alegeriloru facute de sinodulu eparchialu, si in urmarea pastoralu episcopesci cunoscutu din diurnalele nationali, — au fostu chiamati toti Asesorii ordinari si onorari — mireni si preotiesci de la tute-trele senatele pe 28. Maiu a. c. a depune solenulu juramentu prescriu in manile *Présantiei* Sale parintolu Episcopu, — carele prin o cuventare binenimerita dechiara noulu consistoriu de constitutu, si îndemna pre toti membrii la activitate. — Eschiamari entusiastice de „se traidésca” resunau in sal'a consistoriulu.

Dupa acestu actu de introducere a consistoriulu plenariu, — se puse la ordinea dilei alegerea secretarulu si fiscalulu consistoriale. Nainte de a se purcede la aceste alegeri, dlu *V. Babesiu* fece propunerea: de óra-ce dieces'a nu póte anca dispune de midilócele banali, recerute pentru salarisarea oficiantiloru consistoriali, — si reprezentatiunea facuta la guvern u pentru asemnarea baniloru necesari din sum'a bugetulu votata de legislatiune spre scopuri de asemne natura, — pana acum'a n'au avut neci unu resultatu, alegerile acestor u dóne posturi se se faca deocamdata numai provisoriu, — ceea ce se si primi.

Se alésa de secretariu consistoriale, prin votare secreta, si cu totalitatea voturiloru dlu ierodiaconu si profesor u de teologia *Josifu Goldisiu* fostu si pana acum'a notariu consistorialu; éra de fiscalu, fiindu candidati advocatii *Desseanu* si *Ionescu*, celu d'autaiu capetá 29, éra celu din urma 6 voturi, si asiá *Desseanu* ca fiscalu alesu cu majoritate de voturi, se denumi de Itto sa dlu Episcopu presedinte, — deodata si de *defensore matrimonialu*, — conformu statutulu organicu!

Totu la propunerea dlu *Babesiu*, fiindu provocati asesorii ordinari, referinti de la tóte trei senatele, — a se dechiara: déca 'si vor

ocupá delocu, seu mai tardiu posturile, cáci salariulu acestor u numai de la intrarea in functiune li compete, — si 'pentru provederea salariiloru competente, va grigi Ittea sa dlu Episcopu deocamdata pana ce reprezentatiunea catra guvern u va fi decisa, avendu se capete fiesce care asesoru si oficiantu numai diumetate din salariu, éra cea lalta diumetate se va refui mai tardiu.

Astu-feliu se dechiarara asesorii ordinari ai senatulu strinsu bisericoscu si scolasticu ca 'si vor ocupá posturile numai la 1. Augustu a. c. fiindu ca ambii ca actuali profesori sunt deobligati a tiené prelegerile pana la finea anulu scolasticu; éra asesorulu de la senatulu episcopescu a intratu numai-de-cátu in functiune.

Mai departe, — la propunerea presidiulu s'a emis o comisiune pentru elaborarea unui proiectu despre arondarea cercurilor electorale, — si alt'a pentru compunerea unui regulamentu de cinosura referitoriu la ordulu casei, si la agendele cátu ale consistoriulu plenariu, atátu si la celea ale senatelor u singuraticu.

Intre alte diferite propuneri ale presidiulu se desbatu cea referit'oria la ingrigirea dospre unu organu de publicitate prin care se se comunice si publice tóte afacerile consistoriulu, de momentuositate mai ponderósa; s'a docisu a recerca Redactiunea diurnalulu *Albin'a* pentru bunavoint'a de a fi organulu de publicatiune alu acestui consistoriu, cu aceea insemnare: ca pentru publicariile de interesu privat u, cum sunt concursese si alte publicatiuni, se se platésca pretiulu de insertiune.

In fine s'au facutu normarea pentru tienerea siedintiloru consistoriale ale tuturor senatelor u, si cu acestea prim'a siedintia de constituiere a nuonlu consistoriu diecesanu s'a finitu in cea mai buna ordine.

Langa Oravit'a 1/13 Iunie.

Dle Redactoru! Ati avutu bunetate a luá notitia in fruntea pretiuietei Albiue despre otarirea de pasivitate a romaniloru din cerculu nostru facia cu alegerea de deputatu ce are se urme in optu dile, si ati insemnatu ca este acést'a otarire de importantia epocale. Dar unii de ai nostri par' ca nu vor se pricepa importantia si pentru aceea incepu a siovai. Deci iertati-mi se spunu si eu in dóne cuvinte, ca cum are a fi splicata acea importantia? Romanii din acostu cercu, de diece ori mai numerosi de cátu tóte adunaturele neromane, dandu de diece ori atátia soldati armatei, anca si darile cele mai mari tesaurulu tíerii, au observatu si s'au convinsu ca constitutiunea ungariloru, num'ta liberala, pentru ei este o amagire, carea adeca astfeliu se splica si se pune in lucrare, in cátu redica pre a diecca parte neromana, de a sup'ra lor u, facendu-i pre ei, pre locuitorii stravechi ai pamentulu numai de batjocura si de risu venituriloru straine; — asiá-déra Romanii discra: vi-am cunoscutu miscantiele, domnilor stepanitori, sunteti amagitori, fia-ve de bine constitutiunea; noi nu mai vremu se scim u nemica de mintiunile vóstre! — Éca insemnetatea otaririi de pasivitate.

Cumca insemnetatea este acést'a, ni dovedesce chiar pasirea contrariloru, cari — desi acum'a n'au nici unu rivalu, si prin urmare sunt securi de triumfu cu *Szende Béla* alor u, totusi in locu se-si crutie medilócele, ei de candu cu prochiamaarea pasivitatiei nóstre — si le incóda inca mai multu. Nu vi-ati póte intipui, cátu se opintescu si cátu cheltuescu pentru a abate poporulu nostru de la pasivitate! Multu ar dá ei pentru unu candidatu din partea romaniloru, carele fiesce se cada; dar fiindu ca atare nu au, acum'a chiar din sinulu tribunaululu din *Oravitia* agitédia di'n-nóptea pentru a castigá voturi romane pre partea candidatulu lor u. Sentiescu ei pré bine, ca deputatulu lor u alesu fora concurenti'a romaniloru, nu póte se fia deputatulu cerculu. De aci totu natulu usioru va pricepe, ce erima nationala va comite acelu romanu, carele se va dá amagitu si va merge se ié parte la alegerea dlu *Szende*, o alegere a strainiloru, pentru straini.

Pre aicia nou imbucuratori u avemu, ca ceriulu de câteva dile ni tramise ploile multu dorite, cari ni radicara sperantiele decadiute pentru o recolta macar de medilocu buna.

Ieri, in di'a de *Rosalie*, ca unu folgeru se lati scirea despre sosirea dlu *Babesiu* in mediloculu alegatoriloru sei, in *Jamu*. Numai de cátu se pusera in miscare deputatiuni de prin tóte satele vecine. Vi poteti intipui supriderea

si bucuria poporului, carele de noua ani duc dorul alesului seu. Dar credeti ca despre acest a vi vor reporta altii.

Semlacu (c. Aradului) iunie 1870.

(*Lasa-lu pe strainu in casa, ca te-alunga de la mesa*) In comun'a nostra, langa romani se mai sustienu cati-va germani si magiari, ce-su colonisati de multisioru. Seimu inse ca si acolo unde romanii sunt in majoritate, minoritatile neromane isbutescu in multe cele spre scadarea nostra, caci sunt mai interesate pentru afacerile publice, pre candu romanii se mai retragu, ca cei patiti, cari n'au avutu anca necei odata guvernul nationalu, seu macar favoritoriu, ci de cate ori au pasitu in veri o cauza, au datu totu preste pedece desgustatorie.

Astu-feliu minoritatile neromane voiau se fie antistii comunali din nemulu lor. Romanii, nepotendu-se da de supusi, pasira la invoela ca duoi ani fie jude primariu dintre romani, era in urmatoriulu anu dintre neromani.

Asia s'au staveritu si s'au urmatu. Dar apoi neromanii, voindu se aiba mai multi ani pre unu omu de alu lor, cerura se li se implinesca vointa, promitiendu ca acusi vor da si romanilor mai multi ani, candu s'ar intempla unu jude de romanu, atatu de iubit.

Romanii se invoira si la acest'a, deci venitureloru li se implini vointa.

In 1868-69 fu jude dintre romani bravulu nationalista Georgiu Gulesiu. Pentru meritele lui, ilu candidaramu de jude si pe estimpu, dar neromanii nu mai vrura se seie despre invoela. Noi inse l'aleseram cu majoritate de voturi. Neromanii luara calea contra comitatului, si dupa trei luni se puse unu nemtiu in loculu judelui nostru Gulesiu. Romanii anca nu se dederu leni, ci luandu suaturile si folosindu-se de activitatea dlui I. Popoviciu Desseanu, sprigniti si de deputatul Lazaru Ionescu, medilocira de la ministeriu, dupa duoe luni de dile, ca laudatul romanu Georgiu Gulesiu erasi ni-e jude primariu. Deci intr'unu anu se fecera trei miscari de alegere de jude — Neromanii anca nu se odihnescu. Am credintu ca trebuie se descriu acestu casu, ca se fie de invetiut tuturor comunelor romane ce se gasescu in pusetiune analoga.

Certe de acestea intre natieni, sunt la noi de candu avemu notariu pre cestu de acum S. Raia, carele odata era romanu dar astadi nu mai scimu ce e. Multi omeni s'au seracitu de cate ori au venitu incuistiuni ca se-i cerce pecatele, de a pururia a scajatu spelatu. Se are bine cu comitatensii. Numai Ddieu scie cum vom poté scapa de el!

D. J.

Vlaicoretii (c. Temisului) iunie 1870.

(*Caus'a despartirii de serbi. Unu preotu cu portare scandalitiora.*) In 15/27 maiu a. c. a fostu la noi comisiunea a cerca despartirea ierarhica de contra serbi, pre calea pacii, inse nu potú ispravi nemica, caci din partea serbiloru (si acum casi de alta data) nu s'a prezentatu nimene. Audimu ca totu asia se intempla si in comun'a amestecata Jabuca. Standu treb'a astu felu, nu ni remane de catu a staru pentru delegarea unui judetiu, si ni permitem a ne adresa in asta privintia ven. consistoriu din Caransebesiu si dloru deputati nationali, pe cari ii rogamu a mediloci delegarea.

Serbii, cum vedemu, cerca tote caile a-si prolungi stepanirea lor ierarhica a supr'a nostra, spre cea mai mare dauna a desvoltarii nostre morale-nationali.

Ce putienu i pesa ierarhiei serbesce de binele moralu alu romaniloru, avemu dreptu dovoda unu casu scandalosu cu preotulu localu A. J. Densulu, peste alte rele, intreprinsese tentatiunea unei femei oneste, socia de negotiatoriu. Femeia necagita se planse barbatului, pana ce acest'a merse de catu a acusa pe preotu la prtpulu serbescu din Versetiu. Protopopulu inse respinse acusa ca nu-su marturu. Dupa catu-va timpu, preotulu crediendu-lu pre negotiatoriu de absinte, merse ser'a la femeia, carea respingendu-i promisiunile, preotulu recurse la fortia, era barbatulu sari de-lu lega la mani si picioare, era se-lu inuoa binisioru deca la alarma nu venia antistele comunale. Acum dara lucrulu s'a constatatu protopopulu si cu martori, totusi preotulu nu e pedepsitu neci mutatu, ci spre cea mai mare scandalisare a poporulu dsa intra si funtioneza in sant'a biserica.

Ce vré ierarhia serbesca prin acestu procedura? E lesne de sciutu.

Trandafiru.

Moroda, (c. Aradului) iunie 1870.

(*Parintii se temu a-si da copilasii la scola, candu invetiatoriulu e cu portare rea*)

Invetiatoriulu de la noi P. M., de trei ani ce e in comuna, n'are capii nici ca se cante macar uu „Dómne miluoesce-ne“ in bisericu. Densulu 'si bate capulu pentru alte cela. Asia anu, dandu la o parte sfiela de lume, 'si mutá concubin'a in localitatea scolii, de unde apoi consangeniului o scosera in d'ia urmatoria aruncand'o la strata cu tote uneltele femeesci ale ei, de batjocura comunei si omeniloru ce veniau de la tergu din Pancota. Dar invetiatoriulu nu se lasa de acesta jupanesa, carea acum siede la notariulu nostru comunalu.

De unadi fu la noi d. administratore prtpescu Nicolae Beldea, de cerceta si scola, dar unde nu gasi de catu trei copii, a nume duoi din satu si unulu alu concubinei. Intrebânducaus'a, pentru ce copiii nu vinu la scola? respunse notariulu, aretandu la mine subscripsulu, ca am copii si nu-i dau la scola. Silitu, i-am spus verde S. Sale dlui Beldea, ce nemorala e portarea invetiatoriulu nostru, si io ca parinte nu me induru se-mi trimitu copiii a vedescandale, ci mi-i ferescu ca ochii din capu Altii parinti din satu, erasi asia tare grigescu de copii lor. La ast'a, cei vinovati 'si debelara urechile.

Acum ca parintele Beldea scie cum sta treb'a, noi tragemu sperantia ca on. superioritati bisericesci si scolare ale nostre nu vor mai lasa pre capulu nostru acestu scandala de invetiatoriulu, ce lovesce atatu de amaru intieligintia morala a poporulu; impedece, ma nemioesce invetiamentulu, si la fie-care pasu amenintia a transformá scola nostra confessionalu in scola comunala. Era se perdemu scola anca anu prin asemene transformare, si numai preotulu nostru avemu se-i multiamimu ca s'a opusu cu energia si ni-a mantuit'o.

G. Motorca, jude comunale.

PROTOCOLULU

Siedintiei a XIV.

Tienute din partea directiunii asociatiunii nationale pentru cultura poporulu romanu.

Aradu 4. Iunie nou 1870.

de fatia au fostu:

Presiedinte: Ioanu Popoviciu Desseanu directoriu secundariu.

Membri: Mironu Romanu, Dr. Atanasiu Standoru, Emanuilu Missiciu, Demetriu Bonciu, Ioanu Rosiu, Stefanu Siorbanu, Iosifu Goldisiu, Iosifu Popoviciu, Teodoru Serbu si Georgiu Dogariu.

Notariu: Petru Petroviciu.

Nr. 102. Se citece protocolulu siedintiei penultime si

Decisu: Se autentica.

Nr. 103. Perceptoratul asociatiunii, presinta reportulu particulariu despre starea casei de la adunarea generala trecuta pana in d'ia incheierii diurnalulu de perceptiune.

Decisu: Se ie spre scire, si se va substerne adunarii generali.

Nr. 104. Asemenea se presinta reporteles esactorulu despre revisiunea ratiociniulu perceptorale, si a protocolorulu de manipuliune.

Mai departe se presinta reportulu bibliotecariulu despre opurile literarie si alte carti donate asociatiunii in decursulu anulu, reportulu economulu despre fundulu instructu, reportulu fiscalulu despre agendele de natura juridica; si in fine reportulu notariulu despre starea archivulu, si expeditiunile efepuite.

Decisu: Tote se vor asterne adunarii generali.

Nr. 105. Colectantele Lugosinulu dlui Michailu Besanu asesoru la tribunalulu comitatensu reporteza despre starea lucrulu a licuidarii si incasarii restantiilor de oferte ale membriloru din Lugosiu, — desfasurandu prin o explicatiune meritoriale din firu in peru, tote cauzele impedece, negligintia colectantiloru antecessori, — si dificultatile ocurende in estrasele protocolare, — de dupa cari n'a fostu in stare pe langa tota nesuintia a efepui licuidarea ulterioara.

Totu odata transpune sum'a de 31 fl. incassata de la membrii Asociatiunii, si prin impregiurabile premise seusandu-se pentra intardiarea agendelor, — recerca a se tramite unu estrasu mai exactu, — dupa care numai va fi in stare a efepui finalminte licuidarea ofertelor cestunate.

Decisu: Reportulu dlui colectante, motivatu cu cele mai excusabile si considerabile

cercustari de dupa care, — n'au potutu termina licuidarea ofertelor, — se ie la cunoscintia, si se transpune comisiunii esaminatorie de aceste reporturi, cu insarcinarea: de a censura cu esactitate cele ce dlu colectante le accentua ca dificutati in aliniamintele reportulu seu referitorie la neesactitatea estrasulu despre restanti. Despre banii solviti la perceptoratu cu ocaziunea adunariloru generali din anii precedenti, — comisiunea are de a cerceta cu tota acuratetia diurnalulu de perceptiune de pre acelu timpu, si a refera numai-de-catu despre starea lucrulu; — era despre banii a'um'a administrati cu 31 fl. v. a. perceptorulu are de a adeveri percipiunea acestei sume pe estrasulu tramitendu dlui colectante. —

Mai departe notariatul se insarcineza a tramite dlui colectante tote diplomele estradate pentru membrii asociatiunii si in catu dificultatile acurende in estrasu se vor suplini — se i se restituie estrasulu indreptatu spre completarea licuidarii, si casualminte efepuirea acesteia —

Totu odata se dispune: a fi numitu in reportulu generalu si dlu Mihailu Besanu intre acei straduatori si zelosi colectanti ai Asociatiunii, cari au satisfacutu chiamarii lor.

Nr. 106. Colectantele din Temisiora dlui Georgiu Craciunescu profesoru, asesoru consistorialu, transpune actulu de licuidare despre restantiile ofertelor incasate dela unii membri in suma de 30 fl. v. a. si recomanda de membri noii ai Asociatiunii pre urmatorii domni:

1. Ioanu Missiciu advocatu cu ofertu anualu de 5 fl. v. a.

2. Pavelu Rotariu referinte asesoru cu ofertu 3 fl. v. a.

3. Georgiu Craciunescu referinte-asesoru cu ofertu 2 fl. v. a.

pe anii 1870/71, 1871/72 si 1872/73 strapunendu deodata si sum'a acestoru oferte anuale cu 10 fl. asia de totu 40 fl. v. a.

Decisu: Se ie la cunoscintia si actulu de licuidare se estrada comisiunii respective, — era banii incassati la perceptoratu, fiindu a se tramite adevierintia dlui colectante. —

Totu odata se dechiara prin votisare secreta de membri alesi domnii mai susnumiti, insarcinandu-se notariulu a-i inmatricula in catalogulu membriloru asociatiunii; si estrandu diplomele a li tramite. —

Nr. 107. Colectantele din Aliosi dlui Vichentie Schelegianu parocu, si asesoru consistorialu, presinta computulu facutu cu restantierii de oferte, si mai multe dechiaratiuni ale membriloru noii si a nume:

Palco Vasilie, Constantinu Germecu si Ignatz Fröhlich cetatiani din Aradu. — ca membri noii; apoi de hiaratiunile despre ofertele renovite ale membriloru Vichentie Schelegianu, Ignatiu Cacinca notariu, si Tom'a Munteanu doctinte in Aliosi, toti cu ofertu anuale de cate 2 fl. pe anii 1870/71, 1871/72 si 1872/73 si cu o suma incassata de 6 fl. v. a.

Decisu: Actulu se transpune comisiunii de censurarea licuidariloru; era membrii propusi de dlu colectante se dechiara prin votisare secreta, — ca atari de alesi, fiindu a se inmatricula in catalogulu membriloru asociatiunii, si a li se estrada diplomele pe langa depunerea tapsei fipsate de 50 cr.

Nr. 108. Comembrulu directiunii Vicentiu Babesiu presinta opulu intitulatu: „Istoria Filosofiei“ dupa „Albert Suedler“ edata de autorulu Ierodiaconu „Genadiu Enacenu din Bucuresci, si donatu de densulu bibliotecii Asociatiunii.

Totu odata dlu Vicentiu Babesiu presenta 40 esemplare de cartice ce cuprindu Acte si Date despre conferintia romana nationala din Transilvania a tienuta in Mercuria c'a gratuite in favorea Asociatiunii.

Decisu: Opulu „Istoria Filosofiei“ se preda bibliotecariulu spre depunere in biblioteca. Actele si datele conferintiei din Mercuria se vor impartii intre membrii asociatiunii ce voru voni la adunarea generala de mane, pe langa unu pretiu moderatu in folosulu fondulu Asociatiunii.

S'a cetitu si autentica.

Aradu, 5 Iunie 1870.

Directiunea asociatiunii nationale, pentru cultura poporulu romanu.

Antoniu Mocioni

Directoru primariu.

Petru Petroviciu

Notariu.

PROTOCOLULU

Siedintiei XV; ultime.

(straordenaria)

tienute din partea directiunii asociatiunii nationale pentru cultura poporulu romanu.

Aradu 5 Iunie 1870.

de fatia au fostu:

Presiedinte: Antoniu Mocioni directoriu primariu.

Membrii: Ioane Popoviciu Desseanu directoriu secundariu, Vicentiu Babesiu, Mironu Romanu, Emanuilu Missiciu, Stefanu Siorbanu, Josifu Goldisiu, Josifu Popoviciu, Teodoru Serbu si Georgiu Dogariu.

Notariu: Petru Petroviciu.

Nr. 110. Notariulu directiunii Petru Petroviciu — conformu decisulu din 29 Maiu a. c. nr. 100 presenta raportulu generalu despre activitatea directiunii, — care

Decisu: Luandu-se in desbatere speciale din punctu in punctu, — dupa cateva modificatiuni stilistice, se primesce, si se va asterne adunarii generali de mane. —

Nr. 111. Se infatisieza dlu preotu si asesoru consistorialu din Chiseteu Trifu Ssepetiianu si face cunoscutu: ca amesuratu dispusetiunii directiunale, corulu de musica vocala a sositu deja aici.

Decisu: Se ie la cunoscintia, si se dispune incortelarea choristiloru, — conformu decisulu de sub Nr. 96, prin comembrulu directiunii Georgiu Dogariu.

Nr. 112. Asiderea se presenta dlui invetiatoriu din Maieru — Temisiora Petru Popoviciu cu aretarea: ca societatea de dilectanti pentru productiunea pieselor teatrale, au sositu, — in urmarea dispusetiunii directiunale.

Decisu: Se ie la cunoscintia si se dispune ca sub Nr. precedente.

Ne mai fiindu altu obiectu de pertractatu protocolulu acest'a s'a cetitu si autenticatu.

Aradu 5 Iunie 1870.

Directiunea Asociatiunii nationale pentru cultura poporulu romanu.

Antoniu Mocioni m. p.

directoriu primariu

Petru Petroviciu

notariu.

Varietati.

= Unu preotu, carele n'ar vré se scie credinciosu ca ce se roga dsa in bisericu. Aradu, 9. iunie. Trecendu pre langa s. bisericu a romaniloru gr. cat. de aici, audiu in lantru o voce singurateca, ce cantá incetisioru. Mam intrebatu: ce se fie? serbatore sciu ca nu e, dar nici am auditu tragendu clopotele, deci ce pote se fie? Curiosu, dau se intru in bisericu, usi'a o g'asescu deschisa, era pe preotu l'audu: „Odihnesce, Dómne, pre Aluisiu Bathyany...“ Ei, acum'a sciu. Sant'a Sa, ca se se recomende unguriloru, a aflu cu cale se faca ca ungurii acum'a, adeca se tiena parastasu pentru ministrulu-presiedinte ung. de la 1848. Dar sciindu ca Bathyanyi a fostu dintre contrarii romaniloru, S. Sa crediu ca in luiesce, fora clopote, va poté tiend parastasu, fora se prinda romanii de scire. Tactic'a, precum se vede, era cu istetia, dar — ce pacoste! — S. Sa se pacali in amendoue partile, si a nume: ungurii nu sciu nemica despre parastasu, caci S. Sa n'a datu semnu cu clopotele, era romanii ilu prinsera caci nu s'a ingrigitu a incheide usi'a bisericeii. Sic fata tulere... C.

Necrologu. Marianu Cherlea invetiatoriu in Bolduru si membru comitetulu cott. in Carasiu, s'a inmortentatu in 21 Maiu a. c. de 3 preoti si mai multi invetiatori. Cuventu d. Doneniu Popescu, parochu in Zabarau, si a facutu biografi'a acestui barbatu meritatu, carele s'a truditu ca invetiatoriu 27 de ani, si repausu in alu 54. anu alu etatei. Multime de inteliginti si poporu l'a petrecutu la momentu. Dovoda despre zelulu acestui repositu ni e ca dupa ce a abdisu de oficiulu invetiatorescu, comun'a l'a numitu de epitropu bisericescu; care apoi cu multu zelu a lucratu din preuna cu judele Toma Gasparu, de s'a infintiatu una bisericu mare si frumosa, in pretiu de preste 8000 florini. Pe repausatulu ilu plange dulceca sa sotia Marta, si patru fiie, tota comun'a si amicii. Usi'ora se-i fie tierin'a, si memori'a eterna. — Nicolae Borduzu.

= Asociatiunea de la Aradu, in anulu ce vine va tiend adunantia generala la Lugosiu. Fiindu acum guvernul constitutiunale, se crede ca nu va ave nemica de replicatu contra

adunantelor ambulante, — si in asta credinta cei ce se adunara acum la Aradu, alésora Lugosiulu pentru anulu ven.

= *Arunca bat'a in luna.* In sinodulu eparchiale din Aradu, era o facia bisericésca carea avea se suferu multe infruntari pentru portarea din trecut, pentru necompatibilitatea posturilor ce le ocupa acum'a scl. Publicului romanescu, acésta persóna e cunoscuta cu unu nume unguurescu cam afumatu. Cadelnitieza a dese magiarilor prin ale loru foi, si se intielege ca de fumulu cadelnitiei sale ii ustura ochii pe romani. Dámu cu socotéla ca rezultatu sinodului n'a fostu de gustulu Santiei Sale cáci in diariulu unguurescu „Alföld“ din Aradu gasimu o descarcare a supr'a cátoru-va asesori din nouulu consistoriu, cá ar fi in posturi ne-comtibile de óra ce sunt si oficiali judecatoréscai etc. Ni se pare cá déca unu oficialu i-e iertatu a avé bisericu, nu póte se i se impute do ne-compatibilitate déca ingrigesce de afacerile bisericéi sale. De totu altulu e conceptulu ne-compatibilitate. La defínitu deja sinodulu, si respectivii cáuta se se supuna otaririi. Santia Sa céra se lovésca dóra vor cadé mai multi, inse arunca pré sus. si pana una-alta insusi cáuta se cada.

= *Indreptare.* Revedindu colectele pentru Tofaleni, am aflatu cá a contribuitu si dlu Ladislau Marchisii, adj. la Tabul'a rég. din Pesta, 2 fl. v. a., cari adaugendu i la sum'a aretata, ii spedámu dlui D. Fogarassi la Tergulu-Muresiului. Red.

LISTA +)

despre Numerii sortitoru trasi, la ocaziunea sortituréi mici filantropice impreunate cu petrecerea de saltu in folosulu fondului asociatiunei nationale in Aradu, pentru cultur'a poporului romanu si executate intre órele de repausu ale petrecerei la 7 Iuniu nou 1870.

nr.	nr.	Descrierea castigului
8.	152.	Una blana de fetelu, m. pr.
11.	114.	Unu atramentariu de porcelanu auritu.
37.	129.	O óla de porcelanu negru pentru tabacu, in form'a unui capu de arabu.
81.	91.	O parchia de papuci brodariti, din lana de berlinu, mf. propr.
69.	97.	O caciula comoda, din lana colorita cu fire de bronzu, si ciucurelu cu fire de aur.
128.	74.	O tatie de sugari.
130.	40.	Unu pusunariu de parete lucratu pre panura rosia cu brodaria de margele.
184.	125.	O tasa de lampa din lana de berolinu.
216.	21.	Unu servitiu de teia de porcelanu finu auritu pentru 6 persóna.
222.	153.	Unu tiitoriu de lumbuse in form'a unui iepure pre o tasa, cu ghirlanda de rose.
253.	66.	Unu portagiu de cigare lucratu in fire aurite.
272.	71.	O cotaritia de parete legata din margele colorate.
273.	102.	Unu portfoliu de cigare lucratu cu margele.
295.	58.	Unu saculetii de tutunu lucratu in matasa, cu flori de postavu.
343.	78.	O parchia de papuci brodariti din lana de berolinu.
350.	10.	O perina rotunda de canapea, lucru de brodaria impregiurata de franghii de diferite color.
352.	140.	Unu tasu de lampa, din lana colorata.
371.	12.	O perina de divanu, brodarita.
460.	93.	O perina de cosele, in politura de lemn auritu.
482.	146.	Una tasa de lampa indrita din lana de berlinu.
488.	16.	Unu covoru lucratu in brodaria.
505.	100.	Unu portfoliu de cigare, cu brodaritura de margele.
575.	45.	O straitia de venatu, brodarita din lana de berlinu.
636.	134.	O tasa de lampa legata din margele colorite.

*) Sunt rogati si cele lalte onorabile Redactiuni pentru buna vointia de a reproduce acésta lista.

640.	160.	Una tienatoriá de sugari, in forma de casulia, din lemn.
666.	127.	O tasa de lampa cu ghirlanda de flori lucrata din lana de berlinu.
761.	15.	Unu buchetu de flori lucrata pe drotu cu lana colorita intru o cutia de pe-strare.
775.	69.	Una icóna (<i>Die Jemhitten in Canton Bern</i>) in rama aurita cu sticla.
804.	10.	Operina de canapé tiesuta din fire de argintu si lucrata in brodaria.
814.	123.	In una cutia de papiru 3 bucati de vestiminte pentru copii mici.
866.	142.	Unu vasu de flori din sticla veneta.
886.	110.	Una tirada, ce imaginéza unu cane culcatu pre o perina de metasa.
909.	26.	O casetta.
933.	95.	O caciula comoda, de lana cu fire de bronzu si argintu, cu ciucurelu din fire de aur.
959.	154.	Unu aternagiu de orologiu. —
989.	161.	Unu tiitoriu de sugari si de aprindóre auritu.
1027.	115.	O tasa lucrata din lana de berlinu, si unu tienatoriu de bilete in forma de pocalu, lucratu din margele si metala.
1113.	61.	O caciula comoda de catifea brodarita cu fire de argintu si aur.
1127.	53.	O óla de lemn pentru tabacu, trasa cu brodaritura, colorata, din lana de angora.
1131.	94.	O parchia de pantofole comote, lucrata in brodaria, din lana de berlinu
1176.	150.	Unu aretatoriu pentru cárti de cetitu, brodaritu cu margele.
1198.	1.	Operina de divanu, brodarita cu prime de catifea négra.
1262.	81.	O parchia de papuci brodariti.
1304.	116.	Una corfa pentru bilete din lana colorata si margele.
1307.	117.	Unu saculetii de tutunu.
1310.	59.	O caciula comoda din catifea brodarita cu fire de aur si cu ciucurelu de aur.
1341.	159.	2 luminarie de argintu.
1388.	14.	O perina de canapea brodarita.
1413.	107.	Unu rolu de ace, brodaritu din-lana de berlinu.
1438.	5.	Unu idealu femeescu lucratu in brodaria eleganta cu ghirlanda casuta in metasa cu firu de aur.
1473.	31.	O cununa de brodaria cu margini de acela-si sortu, decorata cu margele si colti de aur.
1482.	24.	Unu aternagiu de vestiminte in cadra de lemn scobitu, decoratu cu brodaria de margele, cu franghii de aur pe panura rosia.
1425.	68.	Portretulu lui Mihaiu Bravulu in rama aurita, desemnu cu man'a.
1478.	135.	O cotaritia de parete.
1537.	49.	O corfa de feréstá, lucrata din margele de sticla.
1575.	121.	O caciula comoda din lana de berlinu, in coloru nationale.
1608.	82.	O corfitia de méssu pentru bilete.
1622.	46.	O corfa decorata cu frupte si umplute cu parfumarii.
1676.	67.	Una entia cu instruminte de scrisu.
1681.	9.	Unu covoru lucrata in brodaria din lana de berlinu.
1698.	89.	O curea de pusica, lucru de brodaria.
1711.	76.	O parchia de pantofi, brodariti.
1712.	11.	O perina cadrata de canapea, lucru de brodaria cu cordele in coloru diferite.
1730.	162.	O cununa de flori maestrite cu unu buchetu de prime cu calóre nationale romane.
1836.	111.	O corfa de bilete, brodarita cu metasa, margele, si firu de aur.
1875.	87.	Unu anelu pentru servietu, brodaritu cu janilia pre moiere albu.
1906.	148.	O stergatóre de pene, din panura, eu margele.
1927.	37.	Unu requisitu de argintu pentru cosutu, in etui cu oglinda.
1739.	75.	O tasa de lampa brodarita si decorata cu garnitura de margele.
1954.	98.	Unu saculetii portativu de tabacu lucratu in cordi.

Obiectele castigate se potu primi de la notariatulu asociatiunei, pe langa producerea sortitului originalu.

Aradu, 10 Iuniu nou 1870.

Directiunea Asociatiunii.

Reportu speciale despre rezultatulu sortituréi efectuate cu ocaziunea concertului arangiatu in 17 maiu a. c. st. n., in folosulu institutului romanu de fete infliantandu in Oradea-mare.

S'au sortitu 57 de cóle cu rezultatulu urmatoriu :

(Continuare.)

Pe cóla 55. colept. Paulin'a Romanu, castigatu Paulin'a Romanu 2 tipuri „Romulu“ si „Traianu“ manufactura de la Dnisior'a Lucretia Cost'a, si Valeri'a Marchisii unu pocalu si 36 jocuri variate de la Dn'a Malvin'a Stup'a.

Pe cóla 36 colept. Ecaterin'a Ghimanu au castigatu Stefanu Nagy o tasa sub locale de la Dn'a Ermin'a P. Desseanu si o corfa de bilete de la Mari'a Nicoliciu si Dragosiu, éra Ladislau Tamasiu a castigatu o corfa pendinta de la Luis'a Lid'a.

Pe cóla 38 colept. Teresi'a Veiterschütz a castigatu fundulu unu tienatoriu de tutanu de la Dn'a lui Alesandru Bölönyi si unu tienatoriu de epistóle de la Dnisior'a Olga Misiciu.

Pe cóla 31 colept Dn'a Bohatielu si Vasiliu Petri a castigatu Emili'a Popeligu o tasa sub pocalu de la Dnisior'a Aureli'a Ratin si Mari'a D. Vacila unu tienatoriu de conusia de la Justinu Popfiu.

Pe cóla 37. colept. Paulin'a Romanu, a castigatu Eleonor'a Cost'a unu tragatoriu de campanelu (clopotiulu) de la Dn'a lui Ioanu Veress.

Pe cóla 4 colept. Eleonor'a Kuták au castigatu Kiss Elek 2 pocale de la Dn'a lui Carolu Gramu si Em'a Rosenthal o parchia de manusie manufactura de la Emili'a Popescu.

Pe cóla 9 colept. Aureli'a Papp au castigatu Mari'a Ioanovicu o parchia de papuci manufactura de la Dnisior'a Paulina Szabó si Baltasaru Munteanu unu clopotiulu de la Ana Dragosiu.

Pe cóla 42 colept. Valeri'a Papp, au castigatu Ioanu Damianu o tasa sub pocalu de la Dnisior'a Mari'a Papp si Fir'a Bergianu unu pocalu de la Iuliu Gyórfy si o tasa de la Dn'a Ermin'a P. Desseanu.

Pe cóla 47 colept. Emili'a Maniu a castigatu fundulu unu acoperementu de lampa de la Dn'a Ermin'a P. Desseanu si Julian'a Romanu unu tienatoriu de bilete de la Clar'a Oppelenser.

Pe cóla 46 colept. Magdalen'a Catoc'a a castigatu fundulu 2 manchete de luminaria de la Cristin'a Dragosiu si o corfa cu struguri de partumu de la Ecaterin'a Vékony.

Pe cóla 44 colept. Dnisior'a Ermin'a Farkas a castigatu fundulu unu tienatoriu de sugari de la Paulu Sipca si unu tienatoriu de ace de la Dn'a An'a Buzifa.

Pe cóla 5 colept. Mateiu Nicol'a adv. a castigatu Laur'a Cumeniu operina de divanu Dn'a Emili'a Popovicu si Emili'a Dreia unu acoperementu de luminariu si o perinutia de la Dn'a Ermin'a P. Desseanu.

Pe cóla 39 colept. Alesandru Szilassy a castigatu Georgiu Benchesovicu unu tienatoriu de sugari de la Dn'a lui Carolu Lakatos si fundulu 2 pocale de flori de la Dn'a lui Iuliu Gyórfy.

Pe cóla 18 colept. Antoniu Venteru vice-notariu a castigatu Elen'a Fr. unu tienatoriu de untu de la Teresi'a Veiterschütz si Antoniu Stark unu pocalu de la Dn'a veduv'a lui Iosifu Ambrusiu.

Pe cóla 10 colept. Georgiu Dringou adv., au castigatu Mart'a Poesi'a dreptulu naturalu 2 tom. de Barnutiulu de la Ioane Muresianu, si Teodora Popovicu unu tienatoriu de aprindóre de la Emili'a Grozescu si unu tienatoriu de scobitoru de dinti de la Dn'a Ermin'a P. Desseanu

Pe cóla 28 colept. Samuilu Porntiu au castigatu Samuilu Porntiu unu clopotiulu de la Iustinu Popfiu si Mihaiu Janci o casiera de margele de la Paulina Kövér.

Pe cóla 29 colept. Andreiu Cosm'a au castigatu Andreiu Cosm'a unu albumu de la

Gizel'a Maleticiu si Teresi'a Cinc'a o cosiera de la Gizel'a Maleticiu.

Pe cóla 11 colept. Elia Traila au castigatu Baraiovatiu not. unu albumu de la Cristin'a Papp, si Elia Trail'a unu tienatoriu de aprindóre de la Dnisior'a Paulin'a Pelea.

Pe cóla 20 colept. Vasiliu Ignatu adv., au castigatu An'a Papp o cosiera de margele de la Ecaterin'a Ghimanu si Elen'a Calciunariu unu tienatoriu de tutanu de la Irm'a Kiss.

Pe cóla 40 colept. Lazaru Huz'a, au castigatu Lazaru Huz'a Pantheonulu romanu de la Ermin'a P. Desseanu si fundulu o tasa sub pocale de la Aureliu Popovicu.

Pe cóla 13 colept. Simeone Botisanu au castigatu Simeonu Margineanu unu tienatoriu de bilete de la Maria Korda si Leontiu'a Romanu o perina orologiu de la Cristin'a Dragosiu.

Pe cóla 7. colept. Nicolau Zsigra, au castigatu Iosifu Serbu o cantatoria (oginda) de la Mari'a Budai si Teodora Ciocanu o cosiera de margele de la Dn'a lui Mihaiu Stup'a.

(Va urma.)

RESPUNSURI.

Herrn G. Itayka à Wer.: I. Vulcano. Pesth, Leopold Gasse Nr. 21. Wöchentlich einmal. Vierteljahrig 1 fl. 50 cr.

„Cartea cu tailónele de pretióse.“ Asia e in adeveru: inse reclame de ale comericiului — cum facu unele secte nóue confes., ce n'au multa procopséla, — nu se potrivescu in lucrurile religiuarié, cari trebuiescu tienne sante. Apoi ori ce reclame am face, cei de la Bucuresci si-ar bate jocu de noi cá-su mai maestri in asemene trebi. Asia d. e. la maiorulu P—glu se gasesce sabia lui Avesalomu, filiu imperatului Davidu, de vinu si principii din tier'a nemtiésca ca s'o véda: éra la redactiunea — ni se pare a „Ghimpelu“ — se gasesce o péna, smulta din arip'a arangelului Gavriilu, candu s'a dusu la Maria se-i vestésca cá va nasce: — Ei bine poti dá se faci nisce reclame ca se intreaci acéstea de la Bucuresci? atunci Te rogámu se ni scrii!

Doru V. Mangra si consoci, apoi dlui G. M. in Aradu, si dlui M. in Dobritina: Dupa ce publicáramu dejá dóne aperari despre partea invinutiloru, credému cá e de ajunsu, mai veroscu cá numai s'ar repéti cele dise. „Unu st. Bucovinenu“ De scrisori anonime nu ne potému ocupá.

„Celu nelegiutu pandesce.“ Ar fi trébu deputatilor. Buna ideia, dar nu de tratatu in diaristica, cáci asemene lucruri se facu fora a dá de scire prin diarie celor a ce pandescu.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de suplentu la statiunea invetiatorésca din comun'a Bocsia romana din datulu de josu pana in finea lui Iuniu 1870 prin acésta se deschide concursu.

Emolumintele impreunate cu acéstu postu sunt in bani gata 80 fl., in naturalie 10 meti de gráu, 10 de cucuruza si 2 orgii de lemn.

Doritorii de a ocupá acéstu postu sunt avisati a produce urmatóriele documinte.

1. Atestatu de calificatiune de la venerabilulu consistoriu.

2. Testimoniu despre absolvirea cursului pedagogicu din Aradu.

3. Testimoniu despre studiile pregatitórié inainte de intrare in Institutulu pedagogicu.

4. Atestatulu de botézu si despre moralitate.

Recursule astilelu ajustate si adresate catra comitetulu parochialu vointorii de a ocupá acéstu postu le vor substerne D. Protopresbiteru Jacobu Popovicu in Oravitia.

Bocsia romana, in 17 maiu 1870.

Comitetulu parochialu.

Cu scirea si invoirea mea :

Jacobu Popovicu,

1—3

Protopresbiterulu Oravitiei.

Concursu.

La cererea parocului din Budurés'a Teodoru Popovicu in protop. Meziadului, se deschide Concursu pentru o capelania, care va fi de ajutoriu numai a celuasi preotu, si a caruia salariu annale va fi dupa intielegere.

Doritorii de a ocupá acésta capelania sunt pofiti recursurile lor pana in 25. Iuniu a. c. provédute cu atestatele necesarie a trimite catra subscrisiulu comitetu.

Comitetulu parochialu din Budurés'a.

Cu scirea si invoirea mea :

(2—3)

Petru Sabo mp.

protop.

La nr. acésta alaturámu unu pretiu cur. de d. Hoffmann.

Cursurile la burs'a de Viena.

(Dupa inscintierea telegrafica dia 14 iuniu.)

Imprum. de statu convertatu cu 50% 60.35 Imprum. nationalu 69.70 Actiunile de creditu 253.90; — sortiturile din 1860: 96.20 sortiturile din 1864: 116.50; Obligatiunile desarscinarii de pamentu, celo ung. 80. —; banatice 78.75; transilv. 77.75 bucovin. 73.50 argintulu 118.25; galbenii 5.74 napoleonii 9.60.